

Posudek oponenta bakalářské práce
Čeští svatí a jejich odraz v pražské architektuře
Adéla Merhautová

Praha jako správná metropole (tj. i církevní) je plná kostelů, kaplí a kapliček, které jsou zasvěceny bezpočtu světců, domácích i zahraničních, zapomenutých i naopak velmi často skloňovaných. K těm naposledy uvedeným pochopitelně náleží zemští patroni, k nimž v době nejnovější přibyla sv. Zdislava, v předkládané práci ale právě z toho důvodu nezohledněná. Prostor tak dostali sv. Cyril a Metoděj, Ludmila, Václav, Vojtěch, Prokop, Anežka a Jan Nepomucký, k nimž autorka přiřadila po jedné pražské svatyni. To je postup poměrně neobvyklý, i když by mohl být velmi zajímavý, pokud by došlo k propojení souvislostí, které stály v pozadí vzniku oněch staveb. A. Merhautová však zvolila jinou, méně komplikovanou cestu a dle vlastních slov v úvodu, kde nastínila cíle své práce, se rozhodla jen pro nástin života a vzniku kultu vybraných světců a pro výběr jedné, deskriptivně popsané pražské stavby. Do problematiky čtenáře uvedla stručnou kapitolou o kultu svatých v evropských dějinách, kde také vysvětlila základní terminologii (kanonizace, beatifikace, relikvie...).

Následně však postrádám podobnou stat' o vývoji „českého nebe“, tedy jakými proměnami prošlo od 9. do 21. století (viz teprve nedávné kanonizace Anežky, Sarkandra, Zdislavy nebo beatifikace pražských mučedníků z doby pasovského vpádu). Následně mohla pokračovat kapitolou, v níž by podrobněji osvětlila, proč si vybrala právě moderní stavby 19. a 20. století, ačkoli kostely zasvěcené českým zemským patronům vznikaly již mnohem dříve. To mohla být dokonce nejpřínosnější část celé práce, pokud by autorka sledovala pozadí příslušných rozhodnutí, proč právě ten který kostel získal své patrocínium a jak to bylo s kvantifikací obecně. A dále kupříkladu, jak to bylo s oblibou patronů v době českého nacionalistického vzepjetí, kolik kostelů sv. Anežky u nás vzniklo po roce 1989 nebo jak to, že si Jan Nepomucký udržel oblibu i po pádu habsburské monarchie, případně proč a na základě čeho si vůbec osadníci na pražských periferiích vybírali zasvěcení svých kostelů, resp. kdo o tom rozhodoval. Takto jde bohužel jen o prostý popis a výčet. Na druhou stranu, bakalářskou práci, která si jako další cíl stanovila edukační moment v podobě procházky, která případného zájemce provede pražskými čtvrtěmi a podá mu základní informace o českých světcích, lze i v takové podobě zcela jistě akceptovat, zvláště když autorka prokazuje velmi dobrý přehled o odborné literatuře a dokáže s ní pracovat. Někde se ale nevyvarovala (převzatých?) chyb, které doslova bijí do očí. Na s. 37 např. tvrdí, že „svůj první farní kostel obdržely počátkem 30. let 20. století zprvu Dolní Košiče, a to po přestavbě kaple u morového hřbitova. Tato přestavba byla financovaná převážně pasovským biskupem Leopoldem Leonhardem Thumem-Hohensteinem a řádem premonstrátů sídlících na Strahově.“ Pomineme-li překlep u premonstrátů a neznalost korektního znění šlechtického jména rodu Thunů, pak nelze přejít nesmyslný časový údaj, jelikož onen Thun-Hohenstein žil na přelomu 18. a 19. století. Nemohlo jít ani o 30. léta 19. století, protože to už byl po smrti. Poučení pro autorku je, že by se zdroji měla pracovat kritičtěji a podrobovat je kontrole. To platí třeba i pro údaj na s. 33: „V šedesátých letech minulého století došlo v kostele ke značným úpravám, kdy byl odstraněn starý oltář a socha sv. Anežky...“ (=tehdy byla přeci jen blahoslavená).

Ani jazykově není práce bezchybná, ačkoli jde častěji o stylistické než gramatické lapsy nebo překlepy (např. s. 7: ... *svatých osob za jejich cnosti, hlubokou víru a... Někteří z nich...* =některé (osoby) z nich + „cnost“ je korektně ctnost (v práci hned 2x) ...; s. 17 – *Do Čech se podařila* /= podařilo/ *přemístit část ostatků sv. Cyrila*). Rušivé je i přílišné používání ukazovacích zájmen. Vyzdvihují práci s literaturou, poznámkový aparát a kvalitně zpracované přílohy. Práci hodnotím jako **velmi dobrou** a rád ji doporučuji k obhajobě.